

چکیده

در سالهای اخیر گرایش‌های زیادی در بیمارستانهای آموزشی دانشگاه‌های علوم پزشکی نسبت به کامپیوتری کردن بیمارستانها به چشم می‌خورد، بطوری که نه تنها در تهران بلکه در اکثر استانهای کشور از جمله خوزستان، زنجان، آذربایجان شرقی، سیستان و بلوچستان، کرمان و... بیمارستانها نسبت به مکانیزاسیون سیستم‌های عملیاتی خود اقدام نموده‌اند که این امر باعث ایجاد پراکندگی و تنوع اطلاعات الکترونیکی گردیده است.

باتوجه به مطالب بیان شده، ضمن استفاده از نرم‌افزارهای مختلف در بیمارستانهای مختلف، اطلاعات متفاوتی وارد سیستم شده و نگهداری می‌شود که بعضاً از ارزش چندانی برخوردار نیستند. همچنین استفاده از سیستم‌های مختلف باعث می‌شود تا در بیمارستانها، از فرمهای متفاوت استفاده شود. ضمناً تجهیز بخش مدارک پزشکی در بسیاری از مراکز درمانی بطور کامل انجام نشده و نتیجه مورد انتظار حاصل نمی‌گردد. به همین لحاظ پژوهش حاضر سازماندهی شد تا میزان بهره‌گیری از نرم‌افزارهای بخش مدارک پزشکی در سه دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران و شهید بهشتی مورد بررسی قرار گیرد (اجامعه پژوهش، در این پژوهش شامل کلیه بیمارستانهای آموزشی دانشگاههای علوم پزشکی ایران، تهران و شهید بهشتی که در شهر تهران مستقر بوده و بخش مدارک پزشکی آنها دارای سیستم کامپیوتری می‌باشد. و به دلیل محدود بودن جامعه پژوهش، از نمونه‌گیری استفاده نشده است. داده‌ها براساس چک لیست طراحی شده توسط پژوهشگر و با مراجعه و مشاهده مستقیم پژوهشگر به بیمارستانهای تحت مطالعه جمع‌آوری شده است. داده‌های جمع‌آوری شده از جامعه پژوهش با استفاده از روشهای آمار توصیفی تحلیل گشته و نتایج ذیل بدست آمد:

- در دانشگاه علوم پزشکی ایران ۳۳٪، تهران ۵۵٪ و شهید بهشتی ۷۷٪ بیمارستانها مکانیزه می‌باشند.

- علیرغم استفاده از سیستم شبکه در بیمارستانها متأسفانه ارتباط بین واحدها فقط در ۵ مورد برقرار می‌باشد. در اکثر قریب به اتفاق نرم‌افزارها (۱۹ مورد) محرمانه بودن داده‌ها بواسطه رمز عبور برقرار شده است. در هیچیک از نرم‌افزارهای مورد استفاده در بیمارستانهای تحت مطالعه، کدبندی داده‌ها، سیستم نگهداری تصویر، سیستم آموزشی و کنترل وضعیت بیمار وجود نداشت.

- امتیاز بدست آمده در واحد پذیرش بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی ایران ۷۳ (۳۰/۴٪)، بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی تهران ۱۴۰ (۵۸/۷۵٪) و در دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی ۱۸۷ (۳۸/۹۵٪) می‌باشد.

- امتیاز بدست آمده در واحد بایگانی بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی ایران ۲۵ (۱۱/۹٪)، بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی تهران ۲۱ (۱۰٪) و دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی ۱۲ (۲/۸۵٪) می‌باشد.

- امتیاز بدست آمده در واحد کدگذاری بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی ایران ۴۳ (۷۱/۷٪)، بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی تهران ۹ (۱۵٪) و دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی ۵۸ (۴۸/۳٪) می‌باشد.

- امتیاز بدست آمده در واحد آمار بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی ایران ۱۰ (۱۸/۲٪)، بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی تهران ۱۰ (۱۸/۲٪) و دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی ۱۱ (۱۰٪) می باشد.

- در مجموع چهار واحد (بخش مدارک پزشکی) امتیاز بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی ایران ۱۵۱ (۲۶/۷٪)، بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی تهران ۱۹۰ (۳۳/۶٪) و دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی ۲۶۸ (۲۳/۷٪) می باشد.

- میزان بهره گیری از نرم افزارهای بخش مدارک پزشکی در اکثر بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی ایران «خیلی کم» (۴۰٪) و «کم» (۴۰٪)، در دانشگاه علوم پزشکی تهران اکثر بیمارستانها «خیلی کم» (۴۰٪) و «کم» (۴۰٪) و در دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در کلیه بیمارستانها «خیلی کم» (۳۰٪) و «کم» (۷۰٪) می باشد، که در مجموع در اکثر بیمارستانهای تحت مطالعه (۵۵٪) میزان بهره گیری «کم» می باشد.

- در اکثر موارد مسئولین بخش مدارک پزشکی بیمارستانهای تحت مطالعه هزینه راه اندازی سیستم مکانیزه را دلیل تکمیل تر نشدن سیستم در مرکز خود دانسته اند (۵۵٪)، پس از آن دلایلی از جمله «نبود یک متولی جهت مشاوره و تایید در زمینه طراحی، نصب و راه اندازی سیستم مکانیزه» (۴۰٪) و «آشنانبودن مسئولین بیمارستان با سیستم های مکانیزه» (۳۵٪) در اولویت های بعدی قرار دارند.